

การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5

Early Intervention of Special Education Center in Accordance with the Four
Sangahavatthu in Lower Northern Region, Group 5

ศุภาวรรณ แก้วทิพย์*

Supawun Keawtip

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและ 3) เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน ได้แก่ ผู้บริหาร 5 คน ครู 86 คน บุคลากร 89 คน รวมทั้งหมด 180 คน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยวิธีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบข้อมูลความเห็นโดยการทดสอบสมมติฐานด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด Least Significant Difference : LSD) และสรุปข้อมูลจากข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 มี 7 ด้าน ได้แก่ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ

* นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์

2) การคัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษาและการส่งต่อ 3) การประเมินความสามารถพื้นฐาน 4) การจัดทำแผนการให้บริการเฉพาะครอบครัว 5) การให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม 6) การประเมินความก้าวหน้า 7) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ด้านอัตถจริยา รองลงมาคือ การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ด้านทานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ด้านสมานัตตตาและการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ด้านปิยวาจาตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่มีต่อการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 ไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุและตำแหน่ง ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 ของผู้บริหาร ครู บุคลากร พบว่า 1) ด้านทาน ต้องเป็นผู้ให้ มีความเสียสละ ใจเวลา อุทิศเวลาในการเอาใจใส่ ดูแลเด็กพิการ 2) ด้านปิยวาจา ต้องพูดจาไพเราะกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอ่อนหวาน จริงใจ 3) ด้านอัตถจริยา ต้องมีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย สงเคราะห์ผู้อื่นตามที่ทำได้ 4) ด้านสมานัตตตา ต้องมีสงเคราะห์ด้วยความเต็มใจ และทำให้เป็นประจำสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม, หลักสังคหวัตถุ 4

Abstract

The objectives of this study were 1) to study overview of early intervention according to the Four Bases of Sympathy (Sangahavatthu IV) of Special Education Center in the lower northern region, Group 5, 2) to compare the opinions towards early Intervention according to the Four Bases of Sympathy (Sangahavatthu IV) of Special Education Center in the lower northern region, Group 5 as classified by personal factors, and 3) to recommend approaches for developing of early intervention according to the Four Bases of Sympathy (Sangahavatthu IV) of Special Education Center in the lower northern region, Group 5. By studying with a sample of 180 people, including 5 executives, 86 teachers, 89 officers, a total of 180 people using quantitative research methods (Quantitative Research) by both quantitative and qualitative data collection methods. The tools used in the collection include data using the estimation scale questionnaire with the whole confidence value of 0.97 and in-depth interviews with key informants. Data analysis using descriptive statistics to analyze frequency, percentage, mean and standard deviation. Comparison of opinion data by using hypothesis testing with one way ANOVA analysis. When found that there are differences, then compare pairs with the least significant difference Least Significant Difference: LSD Summary of information from the recommendations for development by analyzing and synthesizing data from questionnaires and in-depth interviews.

The findings of the research were found that:

1. The early intervention of special Education service condition according to the four Sangkhavatthu of the Special Education Center in Lower Northern Region Group 5 had 7 areas: 1) Collection of general information of disabled children 2) Screening for type of educational disability and referrals 3) Basic competency assessment 4) Preparation of service plans specifically family 5) Providing services with appropriate activities 6) Progress assessment and 7) Supervision, follow-up, evaluation and referrals as a whole was at a high level. When considering each

aspect, it was found that all aspects were at a high level. The highest average value of the initial assistance service according to the four Sangahavatthu was Atthajariya (Objective) followed by sacrifices , Smart anatta and Piyawa Jaya respectively.

2. The results of comparing the opinions towards early intervention according to the Four Bases of Sympathy (Sangahavatthu IV) of Special Education Center in lower northern region (Group 5) as classified by personal factors, found that different education levels were no statistical difference. However the opinions towards early intervention according to the Four Bases of Sympathy (Sangahavatthu IV) of Special Education Center in the lower northern region (Group 5) as classified by age and work position were found that different age and positions were significant differences (significant level of 0.05).

3. Recommendations for the development of first aid services in the early stages according to the Sangkhavat 4 principles of the Special Education Center in the lower northern region, group 5 of the administrators, teachers, personnel. Have sacrifices for the time to devote time to empathy, take care of disability children 2) Piyawa Jaya must speak fluently with the person involved, sweet, sincere. 3) Atthajariya must have consistent behavior help others as they can. 4) Smart anatta must be willing to help And make it regularly.

Keywords: Early intervention of special education center , Four sangahavatthu

1.บทนำ

ศูนย์การศึกษาพิเศษได้ประกาศจัดตั้งโดยกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 5 แห่งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 และในปี พ.ศ. 2542คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษระดับเขตการศึกษาจำนวน 8 แห่ง โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของคนพิการ รวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการและความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องทำการวิจัยและอบรมบุคลากร รวมถึงการจัดครูเดินสอนแก่คนพิการและสถานศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2543

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้ง ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอีก 63 แห่ง โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการ รวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการ และความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดครูเดินสอนแก่คนพิการและสถานศึกษา ทำให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษครบ 76 จังหวัด โดยมีบทบาทหน้าที่ คือ 1) จัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาในลักษณะ ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นต้น 2) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลและคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 3) จัดระบบและส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ 4) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อ สำหรับคนพิการ (Transitional services) 5) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา 6) เป็นศูนย์ข้อมูลรวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ 7) จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด 8) ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์เป็นสถานศึกษาที่เปิดทำการให้บริการเตรียมความพร้อม บำบัด ฟื้นฟู และให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้กับคนพิการทุกประเภท ทุกวัย ภายในจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดใกล้เคียงโดยแบ่งรูปแบบการจัดออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ 1) แบบไป-กลับ คือการให้บริการผู้พิการพร้อมผู้ปกครองที่เข้ามาใช้บริการกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์ ในวันจันทร์-วันศุกร์ ซึ่งแยกการให้บริการตามประเภทความพิการทั้ง 9 ประเภท และจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 2) แบบจัดบริการนอกศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2) การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ยังไม่สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามรูปแบบของ กระบวนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) ประกอบด้วย 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ 2) การคัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษาและการส่งต่อ 3) การประเมินความสามารถพื้นฐาน (Based Assessment) 4) การจัดทำแผนการให้บริการเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Services

Plan : IFSP) 5)การให้บริการด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม (Appropriate Intervention Activities) 6) การประเมินความก้าวหน้า (Re-Assessment) 7)การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 30) การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเป็นนโยบายที่จะต้องปฏิบัติร่วมกัน และเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันของศูนย์การศึกษาพิเศษทั่วประเทศที่จะต้องทำตามขั้นตอน ๑ อย่างถูกต้อง ซึ่งในแต่ละจังหวัดยังให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเป็นไปตามแนวทางต่างคนต่างทำ แนวทาง และขั้นตอนเหมือนกันแต่การดำเนินการจะแตกต่างกันในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มกับเด็กพิการนั้น อีกส่วนหนึ่งคือผู้ปกครองจะต้องให้ความสำคัญและร่วมรับรู้และร่วมมือในเกือบทุกกระบวนการ โดยเริ่มจากการคัดกรองการประเมิน ศักยภาพพื้นฐาน การจัดทำแผนการสอน การประเมินความก้าวหน้า ผู้ปกครองจะต้องมีส่วนในการจัดทำร่วมกับครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ในการพัฒนาลูกของตนเอง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และจากการศึกษาความต้องการจำเป็นของเด็กพิการ ผู้ปกครอง ครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาพิเศษ หรือผู้ดูแลเด็กให้ความช่วยเหลือโดยร่วมมือกับกลุ่มผู้ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพอันได้แก่ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยาและครูการศึกษาพิเศษนั้น สรุปได้ว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากร ต้องมีศักยภาพในการกระตุ้น ผู้ปกครอง ชุมชน ในการให้การส่งเสริม สนับสนุน ในกระบวนการให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจมีทักษะและเจตคติที่ดี ซึ่งจะเป็นแนวทางความร่วมมือระหว่างผู้ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและผู้รับบริการคือเด็กพิการที่มีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มต่อไป

จากเหตุผล ความสำคัญ และปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจในการบริหารงานของผู้บริหาร ครู บุคลากร ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5ซึ่งจะเป็นวิธีที่จะทำให้ทราบถึงการนำหลักสังคหวัตถุ 4 อันเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษารวมทั้งการศึกษผลของการบริหารจากบุคลากร ครู ว่ามีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง จะได้นำหลักสังคหวัตถุ 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ เพื่อที่จะทำให้ปัญหาและอุปสรรคนั้น น้อยลงหรือหมดไป เพื่อ ก่อให้เกิดความสามัคคี และความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างผู้บริหาร และผู้ใต้บังคับบัญชา มีการพัฒนา ปรับปรุง การปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5ให้มีประสิทธิภาพ

ต่อไป ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาหลักสังคหวัตถุ เพื่อให้งานศึกษาวิจัยนี้เกิดประโยชน์แก่งาน การศึกษาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต ภูมิภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 คือนำข้อมูลการวิจัยไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 ให้ดียิ่งขึ้นไป จึงสนใจที่จะศึกษาว่า การศึกษาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 ได้มีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ซึ่งเป็น วิธีที่ให้นำไปใช้หรือไม่อย่างไร ดังนั้นผู้วิจัยเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานการ ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มีความสนใจที่จะทำการศึกษาการให้บริการช่วยเหลือระยะ แรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 ทั้งนี้เพื่อจะได้ นำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีประสิทธิภาพและเป็นข้อมูลประกอบการหา แนวทางในการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพเด็กพิการตามความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้กับผู้บริหารและบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษ ไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.3 เพื่อศึกษาเสนอแนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็น ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 ในปีการศึกษา 2559 รวมทั้งสิ้น 288 คน (กลุ่ม การศึกษาสำหรับคนพิการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2550, หน้า 10)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็น ผู้บริหาร ครู บุคลากร ตามหลักสังกัด 4 ของศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 180 คนโดยวิธีการ เลือกตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยได้จากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, Robert V., & Morgan, Daryle W, 1970, p. 608.)

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติ F - test และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญ น้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

4. ผลการวิจัย

1.สภาพการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังกัด 4 ของศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 มี 7 ด้าน ได้แก่ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของ เด็กพิการ 2) การคัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษาและการส่งต่อ 3) การประเมิน ความสามารถพื้นฐาน 4) การจัดทำแผนการให้บริการเฉพาะครอบครัว 5) การให้บริการด้วยกิจกรรม ที่เหมาะสม 6) การประเมินความก้าวหน้า 7) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อโดยภาพ รวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก ที่สุด คือ การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังกัด 4 ด้านอัตถจริยา รองลงมาคือ การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังกัด 4 ด้านทานการให้บริการช่วยเหลือระยะ แรกเริ่มตามหลักสังกัด 4 ด้านสมานัตตตาและการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตาม หลักสังกัด 4 ด้านปิยวาจาตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่มีต่อการ ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังกัด 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตภาคเหนือ ตอนล่าง กลุ่ม 5 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตาม หลักสังกัด 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 ไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่ม ตัวอย่างที่มีอายุและตำแหน่ง ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตาม

หลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 พบว่า 1.การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหาร ครู บุคลากรด้านทาน ต้องเป็นผู้ให้ มีความเสียสละ ใจเวลา อุทิศเวลาในการเอาใจใส่ ดูแลเด็กพิการ2.การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหาร ครู บุคลากรด้านปิยวาจา ต้องพูดจาไพเราะกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอ่อนหวาน จริงใจ3.การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหาร ครู บุคลากรด้านอรรถจิรียา ต้องมีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย สงเคราะห์ผู้อื่นตามที่ทำได้4.การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหาร ครู บุคลากรด้านสมานัตตทา ต้องมีสงเคราะห์ด้วยความเต็มใจ และทำให้เป็นประจำสม่ำเสมอ

5. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง “การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5” มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

จากการศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **ญาณิศา เทียนงูเหลือม (2556)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า 1.สภาพการปฏิบัติงานการจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ **ญาณิกา สุกพล (2554)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า การบริหารงาน การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการ

รวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กพิการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการประเมินความสามารถพื้นฐานและสอดคล้องกับ **อำพร ราชติกา (2551)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่องานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่องานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1. การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ด้านทาน การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ผลการวิจัยพบว่า การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งได้สอดคล้องกับ**พระสมสุกตีสวโส (มโนธรรม) (2554)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการบริหารงานบุคลากรพบว่าการบริหารบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน

2. การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ด้านปิยวาจา การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ผลการวิจัยพบว่า การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งได้สอดคล้องกับ**พระครูอาทรปริยัตยานุกิจ สัจจิตโต/เพียรสองชั้น (2555)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการบริหารงานบุคลากรโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน

3. การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ด้านอัตถจริยา การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ผลการวิจัยพบว่า การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้สอดคล้องกับ**พระมหานภดล สีทอง (2554)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 และขันติ-โสรัจจะกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของบุคลากร ศึกษาเฉพาะกรณีบุคลากรของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขบุคลากรมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การและคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 โดยรวมอยู่ในระดับสูง คุณธรรมด้านขันติและโสรัจจะ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ด้านสมานัตตตา การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ผลการวิจัยพบว่า การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้สอดคล้องกับพระสมุทฺติสสวโร (มโนธรรม) (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการบริหารงานบุคลากรพบว่าการบริหารบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังนี้

6.1.1 ควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในโอกาสที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานอย่างมีความสุข

6.1.2 ควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อการสื่อสารที่ดีระหว่าง ผู้บริหาร ครู บุคลากร เพื่อสร้างมิตรไมตรีที่ดีต่อกันระหว่างศูนย์การศึกษาพิเศษ และชุมชน

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่ม 5 มีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ดังนี้

6.2.1 การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรด้านทาน ต้องเป็นผู้ให้ มีความเสียสละ ให้ความ อุทิศเวลาในการเอาใจใส่ ดูแลเด็กพิการ

6.2.2 การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรด้านปิยวาจา ต้องพูดจาไพเราะกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอ่อนหวาน จริงใจ

6.2.3 การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรด้านอรรถจริยา ต้องมีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย สงเคราะห์ผู้อื่นตามที่จะทำได้

6.2.4 การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรด้านสมานัตตตา ต้องมีสงเคราะห์ด้วยความเต็มใจ และทำให้เป็นประจำสม่ำเสมอ

6.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยมีข้อค้นพบใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษาในงานวิจัยนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

6.3.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4

6.3.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตามหลักสังคหวัตถุ 4

6.3.3 ควรศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเพื่อให้เกิดรูปแบบที่หลากหลายซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **คู่มือการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม Early intervention : EI เด็กพิการสำหรับโรงเรียนเฉพาะความพิการและศูนย์การศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์การศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- กลุ่มการศึกษาสำหรับคนพิการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2550). **แนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ญาณิกา สุพล. (2554). “สภาพปัญหาการบริหารงานการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ญาณิศา เทียนงูเหลือม. (2556). “การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- พระครูอาทรปริยัตยานุกิจ (สุจิตโต/เพียรสองชั้น). (2555). “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการบริหารงานบุคลากรโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหานภดล สีทอง. (2554). “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 และขันติ-โสรจจะกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของบุคลากร ศึกษาเฉพาะกรณีบุคลากรของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- พระสมสุกตีสสวโร (มโนธรรม). (2554). “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการบริหารงานบุคลากร”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อำพร ราชติกา. (2551). “ปัจจัยที่ส่งผลต่องานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” **รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Krejcie, Robert V. & Morgan, Daryle W. (1970). “Determining Sample Size for Research Activitie”. **Educational and Psychological Measureme**, 30(3): 608.